

ÉMILE ZOLA

FRANCIE

1 Vyberte správný výraz z dvojice slov.

Émile Zola patří mezi hlavní představitele **francouzského/belgického realismu/naturalismu**, jehož **teoretické/praktické** zásady sepsal ve své knize. Napsal cyklus **dvaceti/deseti** románů, který je studií rodiny Rougon-Macquartů. Hlavními postavami jsou v nich **dělníci a lidé z periferie / členové aristokracie**. Některé postavy se objevují ve více **povídkách/románech** a postupně se vyvíjejí. Zola tímto způsobem napodobil Balzackův románový cyklus **Božská/Lidská komedie**.

NANA (1880)

Nana je vždycky za několik měsíců zhltna, jednoho po druhém. Stoupající potřeby jejího přepychu dráždily její apetit, mužského spořádala na posezení. S Foucarmountem to netrvalo ani čtrnáct dní. (...) Když ho Nana vystrčila za dveře, byl nahý. Jinak na něj byla velmi hodná, poradila mu, aby se vrátil na loď. K čemu si stavět hlavu? Když nemá peníze, nedá se nic dělat. Musí to pochopit a být rozumný. Člověk, kterého přivedla na mizinu, padal jí z ruky jako ovoce, aby pak na zemi samo shnilo. (...) Hned potom se Nana pustila do Faloise, zasedla ke stolu a každé sousto bylo jítro půdy. Koruny stromů šumící v slunci, vzrostlé a zralé obilí, nazlátlá zářijová vinice, všechno pohlcoval její bezedný jícen, i řeka, vápenný lom a tři mlýny v něm zmizely. Nana se valila přese všechno jako nepřátelský nájezd, jako mračno kobylek, které ohnivým letem spaluje celé krajiny. Kam stoupla její malá noha, všude pusto a prázdno.

Přeložil Miloslav Jirda

2 Otázky a úkoly pro rozbor textu:

a Jaké vlastnosti má Nana?.....

b Najděte v ukázce známky realismu a naturalismu.

realismus:

.....

naturalismus:

.....

.....

3 Spojte k sobě autorovy nejznámější romány s jejich charakteristikou.

Tereza Raquinová

příběh uprchlíka z galejí Florenta, odehrávající se na největší pařížské tržnici

Břicho Paříže

osudy venkovanky Gervaisy, jejíž život a rodinu zničí alkohol

Zabiják

boj francouzských horníků za lepší podmínky a vznik dělnického hnutí

Nana

příběh ženy, která se svým milencem zavraždí manžela, výčitky jí doženou k sebevraždě

Germinal

osudy luxusní prostitutky

4 Ke kterému románu se vztahuje následující obrázek?

.....

ZABIJÁK (1877)

A celý zpocený, vlasy nad čelem zježené, přímo hrozný, couval pozpátku, házeje divoce rukama, jako by chtěl zaplašit tu hnusnou vidinu. Vyrázil dvakrát srdcervoucí výkřik a upadl naznak na slavník, do kterého se podpadkem zapletl. „Pane doktore, pane doktore, je mrtev!“ řekla Gervaisa spínajíc ruce. Asistent popošel blíž a odtáhl Coupeaua doprostřed slavníku. Ne, není ještě mrtev. Zuli ho a jeho nahé nohy čouhaly ven a tančily samy, noha vedle nohy, v taktu, rychlý, pravidelný tanec. Primář právě vešel. Přiváděl dva kolegy, jednoho hubeného a druhého tlustého, měli řádovou stužku jako on. Všichni tři se beze slova sklonili a prohlíželi si muže ze všech stran. Potom spolu spěšně polohlasně hovořili. Obnažili pacienta od stehén až k ramenům a Gervaisa, vystoupivši na špičky, viděla celý ten nahý trup. Ted' to bylo dovršeno: třás sestoupil z paží, vystoupil z nohou a zachvátil trup, třásl se ted' až hrůza! Na mou duši, ten kašpárek se ted' smál i břichem! Záchvěvy smíchu stoupaly podél boků a nemocný se dusil a dusil, jako by měl smíchy prasknout. A všechno se třásla, to jste měli vidět. Svaly se zdvíhaly proti sobě, kůže se třásla jako buben, chlupy tančily valčík a dělaly si poklony. Byl to šilný tanec, řekl bys poslední kvapík, když už svítá a všichni tanečníci se drží za ruce a dupají podpatky. „Spí,“ zašeptal primář.

Přeložil Luděk Kárl

5 Otázky a úkoly pro rozbor textu:

a Jaký stav popisuje ukázka?

b Vyhledejte věty, v nichž se autor snaží na čtenáře co nejvíce zapůsobit.